

ПАЗЯ СЕБЕ СИ,
ПАЗЯ И ТЕБ!

Какво представляват сексуално-преносимите (предаваните) инфекции (СПИ)?

СПИ могат да бъдат причинени от бактерии, вируси и паразити; могат да бъдат открити по повърхността на тялото, в кръвта и в телесните течности: семенна течност, вагинален секрет, урина и др. Може да се заразите по време на сексуален контакт без презерватив (орален, вагинален, анален), при друг контакт с инфектирани телесни течности, понякога при допир с инфектирана кожа, при използването на употребявани игли и спринцовки, при татуиране и пиърсинг, понякога от майка на дете (при бременността, раждане, кърмене). Повечето СПИ са лечими, но някои от тях остават за цял живот и човек

трябва да се лекува непрекъснато. Ако тези СПИ не се лекуват, те могат да доведат до увреждане на различни органи, безплодие, дори смърт.

Какви са симптомите на СПИ?

Невинаги е лесно да се разпознаят симптомите на СПИ, а някои от тях нямат почти никакви начални симптоми. А това значи, че заразяването може дълго време да разпространява инфекцията. Все пак някои оплаквания могат да подскажат за наличието на инфекция:

- парене и/или болка при уриниране, при миене на половите органи;
- необичайна еякулация или течение – с особен, неприятен мирис и/или цвят и консистенция
- сърбеж, зачервяване, раздразненост по

и около пениса, вагината, ануса и др.

- болка или дискомфорт при сексуален контакт
- малки ранички, обрив, мехури или лишеи в областта на половите органи
- болки в долната част на корема, в тестисите
- кръвене между месечните цикли или след сексуален акт
- понякога общи симптоми – повишена температура, отпадналост, болки в ставите

Какви са последиците от СПИ?

Ако не се лекуват или се лекуват неправилно, СПИ могат да причинят много опасни усложнения:

- стерилитет (безплодие)
- увреждане на плода и новороденото, дори да причинят смърт на бебето

- извънматочна бременност и спонтанен аборт
- тазово-възпалителна болест
- рак на маточната шийка
- увреждания на вътрешните органи и централната нервна система, а това води до инвалидизация и в някои случаи до смърт (ХИВ/СПИН, хепатит В и С, сифилис)

Наличието на една СПИ увеличава риска от заразяване и с друга СПИ, в това число и ХИВ.

Как да се реагира при съмнения за СПИ?

АБСОЛЮТНО Е ПРОТИВОПОКАЗНО ВСЯКАКЪВ ВИД САМОЛЕЧЕНИЕ НА СЕКСУАЛНО-ПРЕНОСИМИ ИНФЕКЦИИ!

То крие рискове и може значително да

утежни положението.

Ако имате някакви съмнения за зараза, не се самоизмъчвайте, забравете свенливостта и потърсете веднага съвет на лекар-специалист: дермато-венеролог, уролог, гинеколог. Лечението на СПИ започва само след специализирана диагностика.

И още нещо важно- на всяка цена продължете предписаното лечение докрай-дори външните симптоми да изчезнат още в първите дни. В противен случай те могат да се възобновят.

Не забравяйте най-важното – ако имате СПИ, непременно трябва и партньорът/партньорите да се прегледат, изследват и да им се назначи лечение, за да се избегне така нареченият пинг-понг ефект, при който инфекцията се предава от единия на другия и обратно.

Вирусни сексуално-преносими инфекции

Възможно е сексуално-преносимите вируси, веднъж попаднали в организма, да се намират в латентно състояние дълго време преди да се развие заболяването. При спад на защитните сили на организма вирусите се размножават активно, появяват се болестните симптоми.

Хепатит В се разпространява при сексуален контакт без презерватив, по кръвен път, от майка на дете. Инфекцията може да причини остро заболяване и/или заразяването да остане хроничен вирусоносител. За предпазване от хепатит В има ваксина

Хепатит С се разпространява основно по кръвен път- при директен контакт

със заразена кръв(напр. при употреба на замърсени с инфектирана кръв инструменти).

Вирусните хепатити В и С увреждат тежко черния дроб и ако не се лекуват може да доведат до цироза и рак на черния дроб.

HPV – човешкият папилома вирус се предава при сексуален контакт без презерватив. Проявява се като кондиломи (брадавици) по гениталиите. Причинител на рак на маточната шийка и други ракоподобни образувания.

Гениталният херпес се характеризира с множество рецидиви. Особено опасна инфекция при бременност – може да причини увреждане на новороденото. Вирусоносителят може да зарази своя партньор по време на острата фаза-активен херпес.

ХИВ – човешкият имунодефицитен вирус се съдържа във висока концентрация в кръвта, семенната течност, вагиналната течност и кърмата. Концентрацията на вируса в други телесни течности като пот, слюнка и сълзи е толкова ниска, че е невъзможно да се осъществи инфектиране.

Всеки човек може да се инфектира с ХИВ:

- при вагинален, анален и орален полов контакт без презерватив;
- при ползване на общи игли и спринцовки;
- при бременност или кърмене; вирусът може да се предаде от бременната майка на бебето както по време на бременността и раждането, така и по време на кърменето.

Все още лекарство за пълно излекуване на СПИН няма. Няма и ваксина за предпазване

от СПИН. Важно е всеки да знае своя ХИВ-статус (чрез изследване), защото носителите на ХИВ често изглеждат напълно здрави, а и нерядко не знаят, че са инфектирани. Така те заразяват своите партньори. Съществува и е безплатно поддържащо лечение за ХИВ-позитивните, без което тяхната имунна система се срива, те се разболяват от банални инфекции и умират.

Бактериални СПИ

Тези инфекции се лекуват успешно, когато се открият навреме и когато лекар назначи лечението!

Сифилис – предава се при сексуален контакт без презерватив, а също и от майка на бебе през бременността. Преминава през няколко стадия, често може да има нетипични

симптоми и ако не се лекува води до слепота, мозъчно или сърдечно увреждане, смърт.

Гонорея (трипер) – силно заразна инфекция, предава се при секс без презерватив или по време на раждане (може тежко да увреди зрението на новороденото). Проявява се със силни болки и парене при уриниране, жълто-зелен гноен секрет от половите органи. Ако не се лекува става хронично.

Хламидия – предава се при секс без презерватив, може да няма симптоми или да се прояви след много време. Води до възпаление на репродуктивната и отделителната системи. Ако не се лекува може да доведе до стерилитет или проблеми по време на бременността.

Бактериална вагиноза – предава се при

секс без презерватив, обикновено се проявява при жените, мъжете по-често са преносители. Може да я познаете по сивкавото воднисто течение с остър мирис на риба, особено след полов акт.

Трихомониаза – предава се при секс без презерватив проявява се с жълто-зеленикаво пенесто течение с неприятна миризма, сърбеж и зачервяване на гениталиите.

Сексуално-преносимите инфекции се разпространяват при сексуална активност посредством допир или обмяна на телесни течности (сперма, вагинални течности, кръв и др.) Рискът от разпространението им по време на секс може да бъде съществено намален при правилна употреба на

презерватив. Много инфекции не се улавят непосредствено след полов контакт и затова е нужно да измине определен период, след рисков полов контакт, за да се получи точен резултат.

Как да се предпазите от сексуално-преносими инфекции:

- **да използвате презерватив при ВСЕКИ сексуален контакт**
- **да избягвате случайните сексуални контакти, да имате постоянен сексуален партньор**
- **да не ползвате и да не допускате да използват за вас употребявани игли, спринцовки, медицински инструменти, инструменти за татуиране и пиърсинг.**

Какво е важно да се знае при използването на презерватив:

- да е в срок на годност
- да не е нарушена опаковката (трябва да има въздушно мехурче в опаковката)
- да не се отваря с остър/режещ инструмент
- да не се пробива – нарочно или случайно
- да не се използва заедно с лубриканти, съдържащи масла и/или с кремове на маслена основа, може да се ползва заедно само с лубриканти на водна основа
- да се поставя преди началото на сексуалния контакт
- презервативът е за ЕДНОКРАТНА употреба

община **Варна**

дирекция „**Превенции**“

www.prevencii.com